

FARSUND KOMMUNE
Postboks 100
4552 FARSUND

Dato: 01.06.2026
Vår referanse: 26/40699-3
Deres referanse: 26/00375
Saksbehandler: Ingunn Dahlseng Håkonsen

Farsund kommune - Innspill til varsel om oppstart av kommuneplanens samfunnsdel og høring og offentlig ettersyn av forslag til planprogram

Viser til oversendelse 17.4.2026 samt øvrig dialog pr e-post.

Farsund kommune har varslet oppstart av begrenset revisjon av kommuneplanens samfunnsdel og sender samtidig ut høring av forslag til planprogram. Gjeldende samfunnsdel er vedtatt i 2018. Kommunen vurderer at deres visjon og satsningsområder fremdeles er relevante med bakgrunn i oppdatert kunnskapsgrunnlag. Revisjonen vil begrenses til å vurdere justeringer av mål og delmål for å treffe kommunene fremtidige behov.

Gjeldende samfunnsdelen har to satsningsområder:

- Levekår – det gode livet i Farsund
- Næringskommunen – fristende og nyskapende

Fylkeskommunens innspill

Planprogrammet er oversiktlig og et lettlest dokument. Fylkeskommunen er enig med kommunens vurdering av begrenset revisjon av samfunnsdelen, i tråd med fylkeskommunens anbefaling i innspill til Farsunds planstrategi 2024- 2027. Kommunen har tatt utgangspunkt i et oppdatert kunnskapsgrunnlag som vil være viktig for aktivt bruk i det videre arbeidet.

Fylkeskommunen har tilrettelagt for et nettverk for erfaringsutveksling mellom kommuner i arbeidet med samfunnsdelen. Farsund oppfordres til å bruke nettverket aktivt i arbeidet. Planprogrammet viser til Regionplan Agder og Regionplan Lister som relevante føringer.

Planprogrammet bør tydeliggjøre hvilke strategiske valg kommunen må ta, og hvordan disse vurderes opp mot økonomisk handlingsrom, arealkonsekvenser og samfunnssikkerhet.

Vi har videre følgende anbefalinger i planarbeidet:

Plansystemet og plantakt

Det er positivt at man legger vekt på politisk involvering i planarbeidet. Dette er sentralt for å styrke planen som politisk styringsverktøy. Etter fremdriftsplanen skal kommunen vedta en oppdatert samfunnsdel ved slutten av 2026. Med tanke på at det er en begrenset revisjon og neste valgperiode er i 2027, er dette fornuftig tidsramme.

Besøksadresse:
Tordenskjolds gate 25, 4612
KRISTIANSAND S

Postadresse:
Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal

Telefon:
+47 38 05 00 00

E-post:
postmottak@agderfk.no

Org.nr.:
921 707 134

Nettsted:
www.agderfk.no

Etter kommunevalget i 2027 anbefaler fylkeskommunedirektøren at det nye kommunestyre får en reell anledning til å vurdere om samfunnsdelen er i tråd med sine prioriteringer, eller om det er behov for justeringer/revisjon i større eller mindre grad. Kommunen kan vurdere om det er aktuelt å samordne arbeidet med planstrategien og samfunnsdelen for å forankre samfunnsdelen som politisk styringsverktøy i nytt kommunestyre.

Satsningsområder og utfordringsbilde

Kommunen beskriver utviklingstrekk under fire temaer som er relevante for kommunen og som kan kobles mot de to satsningsområdene i gjeldende samfunnsdel.

Utfordringsbildet kan i planforslaget kobles tydelig til bærekraftsdimensjonene og de tre samfunnsflokene i Regionplan Agder 2030. Dette vil gi en ryddig ramme for prioritering og evt. justering av satsingsområder og tiltak.

Fylkeskommunen anbefaler at et planforslag tydelig får frem:

- Hva som skjer hvis kommunen ikke handler
- Hva kommunen faktisk har handlingsrom til å gjøre
- Hva kommunen vil prioritere

Økonomisk handlingsrom og andre forutsetninger for å lykkes

Samfunnsdelen bør ha et eget avsnitt om økonomiske rammer i kommunen, økonomiske konsekvenser av utviklingstrekk og særtrekk og fortrinn i kommuneøkonomien. Dette bør inngå i oppdatert og bredere omtale av organisasjonens forutsetninger, inkludert arbeidsgiverpolitikk, samhandling, digitalisering og beredskap.

Dette gir bedre forutsetning for realistiske prioriteringer og styrker koblingen til handlings- og økonomiplanen.

Folkehelse

Det er god tematisk sammenheng mellom planprogrammet og folkehelseoversikten på et overordnet nivå. Planprogrammet viser tydelig at folkehelseoversikten er en del av kunnskapsgrunnlaget og gjenspeiler flere av de sentrale utviklingstrekkene som beskrives der, særlig innen:

- demografisk utvikling og eldrebølge
- levekår og folkehelse
- næringsutvikling og arbeidskraft
- areal- og miljøutfordringer

Planprogrammet viser en tydelig forståelse av at eldrebølgen, ungdommens utenforskap og mangelen på arbeidskraft henger sammen. Kommunen har presisert at hvor og hvordan de bygger, noe som er det desidert kraftigste verktøyet de har for å styre innbyggernes helse og livskvalitet. Arealplanlegging løftes frem som selve fundamentet for et fungerende samfunn.

En overordnet anbefaling er å tydeliggjøre og styrke koblingen mellom utfordringsbildet i folkehelseoversikten og prioriteringene i planprogrammet. Kommunen bør synliggjøres hvordan kunnskapsgrunnlaget folkehelseoversikten påvirker prioriteringer, satsninger og retningslinjer.

- Folkehelseoversikten gir et meget detaljert utfordringsbilde. Planprogrammet kan til fordel gjengi konkretisere hvilke folkehelseutfordringer som skal prioriteres i revisjonen og hvordan prioriteringer skal veies mot hverandre og hvordan interessekonflikter skal håndteres. Eksempelvis: psykisk helse hos barn og unge, utenforskap, helserelatert atferd, ensomhet blant eldre og hvilke «drivere» som foreligger og hvordan kommunen kan jobbe med disse.»
- Om levekår kan styrkes ytterligere dersom koblingen mellom dokumenterte

levekårsutfordringer og forventede fylkes- og kommunale målendringer synliggjøres. Folkehelseoversikten brukes aktivt til å justere mål og delmål, samt vurdere av eksisterende arealstrategier. Eksempelvis: tydeliggjøre hvordan skoletrivsel, utdanning og helse skal ses i sammenheng.

- Barn og unge bør løftes frem som et tverrgående tema i tillegg til en styrket medvirkningsgruppe i planarbeidet.

Arealstrategier

Farsund har i gjeldende samfunnsplan både arealstrategier med tilhørende kart som viser prioriterte utviklingsområder.

Revisjonen er en gylden mulighet til å konkretisere og realitetsorientere arealstrategiene ytterligere i tråd med dagens utfordringsbilde og prioriteringer, jamfør avsnittet om folkehelse.

Fylkeskommunen har utarbeidet et forenklet oppsett for arealregnskap som kan benyttes i arbeidet med arealstrategier ([Planreserve Agder 2025](#)).

Klima

Tema som klima, energi og sirkulær ressursutnyttelse kan komme tydeligere frem i hvordan dette skal ivaretas gjennom kommuneplanens samfunnsdel. Å knytte det til «areal- og miljøutfordringer» kan gi et snevert perspektiv.

Vi vil anbefale at klima, energi og ressursbruk behandles som et tydeligere strategisk tema i samfunnsdelen, med kobling til:

- næringsutvikling og verdiskaping
- energibehov, energitilgang og energi som premiss for framtidig utvikling
- utvikling av mer sirkulære løsninger og bedre ressursutnyttelse
- arealbruk og transport

Det bør også vurderes hvordan samfunnsdelen kan tydeliggjøre arbeidet med klimatilpasning, herunder håndtering av klimaendringer og økt sårbarhet i samfunn og infrastruktur.

Videre vil det være hensiktsmessig at samfunnsdelen synliggjør overordnede mål og prioriteringer knyttet til reduksjon av klimagassutslipp. Selv om konkrete mål er eller vil bli forankret i kommunens klima- og energiplan, bør samfunnsdelen tydeliggjøre hvordan klimaarbeidet henger sammen med kommunens overordnede samfunnsutvikling, herunder næringsutvikling, ressursutnyttelse og utvikling av nye verdikjeder.

Dette vil bidra til å løfte klimaarbeidet fra et sektoransvar til en integrert del av kommunens strategiske utvikling, i tråd med regionale føringer som Regionplan Agder 2030.

Planforum «light»

Fylkeskommunen kan kontaktes dersom kommunen ønsker veiledning og diskusjon i arbeidet. Vi kan gjennomføre et «planforum light» dedikert til samfunnsdelen og tilpasset kommunens tidsramme. Ta gjerne kontakt på regionaltplanforum@agderfk.no for å avtale nærmere etter kommunens behov.

Vi ønsker Farsund lykke til i det videre arbeidet!

Med hilsen

Ingunn Dahlseng Håkonsen
Rådgiver
Avdeling for samfunn, plan og miljø

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi til: STATSFORVALTEREN I AGDER
STATENS VEGVESEN